

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **M. M., nar. X**
bytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Martinou Mervartovou, PhD.
sídlem Václavské náměstí 11, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2017, č. j. X,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou osobně dne 27. 11. 2017 k Městskému soudu v Praze a následně postoupenou usnesením ze dne 29. 11. 2017, č. j. 4 Ad 41/2017-13, Krajskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2017, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 18. 7. 2017, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná žalobci přiznala od 5. 6. 2017 starobní důchod ve výši 15 197 Kč měsíčně.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že v období od 6. 8. 1973 do 2. 6. 1979, tj. po dobu 2 122 dnů byl zaměstnán v kategorii X. Z důvodu pracovního úrazu nezaviněného žalobcem mu byla

zakázána další práce v podzemí a byl přerážen do X, nemohl tedy odpracovat potřebnou dobu, aby naplnil nejvyšší přípustnou expozici. Žalovaná v reakci na jeho námitky žalobci v napadeném rozhodnutí skutečně započítala 2 122 dnů zaměstnání v kategorii X a 90 dnů zaměstnání ve X ale setrvala na tom, že toto přehodnocení nemá za následek snížení důchodového věku na 55 let ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995 (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“)

3. Žalobce nezpochybňuje samotný výpočet jeho důchodu, ale vstupní data tohoto výpočtu. Namítá, že ve vyměřovacím základu nebyly nijak zohledněny jeho příjmy z částečného invalidního důchodu a z rent.
4. Dále žalobce namítá, že v průběhu výkonu zaměstnání byl opakovaně ujišťován zaměstnavatelem i žalovanou, že má nárok na starobní důchod již v 55 letech věku a že opak se dozvěděl poprvé až z prvostupňového rozhodnutí žalované.
5. Konečně žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože z něj není patrné, na základě jakých podkladů a jak žalovaná vypočetla zejména dobu pojištění, a žalobci tak není patrné, zda se jednalo o relevantní podklady odpovídající faktickému stavu.
6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě trvá na tom, že starobní důchod žalobci vyměřila ve správné výši a že při jeho výpočtu zhodnotila veškerou prokázanou dobu pojištění i vyměřovací základy podle doložených evidenčních listů důchodového pojištění a mzdových listů. Poukazuje na osobní list důchodového pojištění ze dne 1. 9. 2017 (dále jen „OLDP“), který byl přílohou napadeného rozhodnutí a z nějž lze vyčíst, že do vyměřovacích základů za roky 1985 až 1995 byl žalobci vedle výdělků ze zaměstnání započten (2. sloupec OLDP) částečný invalidní důchod v souladu s § 11 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995 (dále jen „vyhláška č. 149/1988 Sb.“) snížený o vyloučené doby a pod údajem „*vedl. činnost-zam.*“ v souladu s 16 odst. 3 věty čtvrté zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a § 11 odst. 2 písm. d) a § 11a odst. 2 vyhlášky č. 149/1988 Sb. také renty (2. řádek 1. sloupce OLDP do roku 1995, od roku 1996 pak ve 2. sloupci OLDP). Od účinnosti zákona o důchodovém pojištění, tj. od roku 1996 již není do vyměřovacích základů započítáván invalidní důchod.
7. Dále žalovaná uvádí, že podkladem pro výpočet doby pojištění pro nárok na starobní důchod jsou evidenční listy důchodového pojištění. Pro hodnocení náhrady za ztrátu na výdělku do vyměřovacího základu pak žalovaná vycházela z potvrzení zaměstnavatele žalobce, společnosti DIAMO, st. p., ze dne 27. 3. 2017, které byl zaměstnavatel povinen vystavit na základě ve smyslu § 37 odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 259/2017 Sb. (dále jen „organizační zákon“) vedené evidence doby, důvodu a výše poskytování těchto náhrad. Protože toto potvrzení jsou povinni žadatelé předkládat podle § 37 odst. 4 organizačního zákona spolu se žádostí o přiznání důchodu, žalovaná nemůže hodnotit náhradu za ztrátu na výdělku odlišně od takového potvrzení.
8. Pokud jde o důchodový věk, žalovaná odkazuje na ustanovení § 74 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 14 odst. 2 písm. a) a § 21 odst. 1 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení a souhlasí s tím, že žalobce získal v uranových dolech v kategorii X dobu 2 122 kalendářních dnů zaměstnání, tj. 5 roků a 297 dnů. Protože však nezískal celkem 15 let

doby pojištění v kategorii X ani 10 let doby pojištění v uranových dolech, nesplnil předpoklady předepsané ustanovením § 21 odst. 1 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení pro snížení důchodového věku na 55 let, třebaže tvrdí, že o takovém nároku byl v minulosti ujišťován zaměstnavatelem i žalovanou. Protože v napadeném rozhodnutí všechny námitky žalobce řádně vypořádala, navrhuje žalovaná zamítnutí žaloby.

9. Účastníci řízení se k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. na možnost projednání věci bez nařízení jednání ve stanovené lhůtě ani později nevyjádřili, jejich souhlas se proto předpokládá. Soud proto, poté co ověřil včasnost žaloby a splnění dalších procesních podmínek, ve věci rozhodl, neboť neshledal potřebu ve věci nařizovat jednání (např. z důvodu provádění dalšího dokazování). Žalobu přitom soud shledal nedůvodnou.

10. Ze správního spisu soud zjistil, že se žalobcem byla dne 19. 4. 2017 sepsána žádost o přiznání starobního důchodu ode dne 5. 6. 2017. V žádosti bylo mj. uvedeno, že žalobce pobírá invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a že v době od 1. 6. 1978 do 4. 6. 2017 mu byla vyplácena náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz. Ve spisu je založeno nedatované potvrzení Okresního národního výboru v Příbrami dokládající, že žalobce byl v době od 6. 8. 1973 do 10. 1. 1979 zaměstnán jako lamač v dole a jako důlní dozorce v hlubinném uranovém dole Uranových dolů Příbram v zaměstnání zařazeném do I. kategorie podle příslušného resortního seznamu, a že v době od 11. 1. do 30. 4. 1979 byl v pracovní neschopnosti, aniž by však byla obklopena prací zařazenou v X. kategorii. Součástí spisu jsou i evidenční listy dokládající pojištěnou dobu a příjmy žalobce. Předloženo bylo i potvrzení státního podniku DIAMO ze dne 27. 3. 2017 o vyplacených náhradách za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti s údaji o období vyplácení a o částkách vyplacených náhrad.

11. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 18. 7. 2017 žalovaná přiznala žalobci ode dne 5. 6. 2017 podle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění starobní důchod ve výši 15 197 Kč. Přílohou tohoto rozhodnutí byl OLDP ze dne 8. 6. 2017, podle něž byla žalobci uznána doba pojištění v kategorii X v době 6. 8. 1973 do 10. 1. 1979 (1 984 dnů) a byly mu započteny i příjmy odpovídající vyplaceným náhradám za ztrátu na výdělků (případajícím na nevyloučené doby).

12. Žalobce podal dne 18. 8. 2017 námitky, v nichž upozorňoval na to, že v X kategorii pracoval od 6. 8. 1973 do 2. 6. 1979, a že musel skončit z důvodu pracovního úrazu, který mu zabránil naplnit nejvyšší přípustnou expozici. K tomu žalobce doložil potvrzení státního podniku DIAMO ze dne 3. 8. 2017 o tom, že byl v uvedené době zaměstnán jako horník - lamač a jako důlní dozorce v kategorii X URAN a že nejvyšší přípustnou expozici nedosáhl ze zdravotních důvodů. Žalobce také konstatoval, že mu zaměstnavatel při skončení pracovního poměru sdělil, že mu vznikne nárok na důchod dovršením věku 55 let, a proto má žalobce za to, že důchodového věku dosáhl dne 5. 6. 2007. Souběžně žalobce požádal o odstranění tvrdosti zákona, čemuž však žalovaná nevyhověla, neboť žalobci chybělo více než 364 dnů pro dosažení nároku na snížení hranice důchodového věku.

13. Následně žalovaná vydala dne 19. 9. 2017 napadené rozhodnutí, jímž námitky žalobce zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění žalovaná uvedla, že v souladu s předloženým potvrzením ze dne 3. 8. 2017 žalobci započítala zaměstnání v kategorii X v rozsahu 2 122 dnů a ve III. kategorii v rozsahu

90 dnů, jak vyplývá z příloženého OLDP ze dne 1. 9. 2017, které tvoří nedílnou součást napadeného rozhodnutí. Dále žalovaná po citaci aplikovaných právních předpisů konstatovala, že žalobce před 1. 1. 1993 získal celkem 2 122 kalendářních dnů (tj. 5 roků a 297 dnů) v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení (X kategorie), a to v uranových dolech, přičemž toto zaměstnání netrvalo ke dni 31. 12. 1992. Žalobci tedy i přes provedenou opravu doby dosažené v kategorii X v uranu nemohl být uznán vznik nároku na starobní důchod od 55 let, protože ve smyslu § 21 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení nezískal 15 let v zaměstnání v hornictví v X pracovní kategorii a ve smyslu § 174 téhož zákona nezískal ani v X kategorii v uranových dolech alespoň 7,5 roku a jeho zaměstnání netrvalo ke dni 31. 12. 1992. Důchodový věk žalobce byl proto určen podle § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jako 62 let a 10 měsíců a důchod byl vypočten na základě získaných 41 roků a 25 dnů pojištění z vyměřovacích základů, které jsou spolu s dalšími rozhodnými údaji uvedeny v příloženém OLDP. Vzhledem k tomu, že vypočtený osobní vyměřovací základ žalobce činil 32 599 Kč, což je méně, než osobní vyměřovací základ použitý pro přiznání dřívějšího invalidního důchodu pobíraného od roku 1978 (43 733 Kč), byl starobní důchod vypočten v souladu s § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění z výpočtového základu pro dříve pobíraný invalidní důchod. Procentní výměra 58,5 % výpočtového základu byla žalobci zvýšena podle § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění za odpracovanou dobu po dosažení důchodového věku o další 3 % výpočtového základu. Žalovaná též uvedla, že vypočetla výši důchodu též podle zákona o sociálním zabezpečení, protože však takto vypočtený důchod byl nižší, náleží žalobci důchod vypočtený podle zákona o důchodovém pojištění. Příložený OLDP ze dne 1. 9. 2017 v podrobnostech zachycuje, že žalobci byla uznána doba pojištění v kategorii X v době 6. 8. 1973 do 2. 6. 1979 (2 122 dnů) a byly mu započteny i příjmy odpovídající vyplaceným náhradám za ztrátu na výdělků (do roku 1995 započteným v rozsahu připadajícím na nevyložené doby, od roku 1996 již bez krácení). Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26. 9. 2017.

14. Na základě obsahu správního spisu soud musí v první řadě konstatovat, že napadené rozhodnutí žalované nepovažuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Napadené rozhodnutí velmi podrobně popisuje výpočet výše starobního důchodu žalobce včetně základních vstupních údajů, v podrobnostech pak odkazuje na OLDP ze dne 1. 9. 2017, který tento výpočet včetně konkrétních vstupních hodnot zachycuje do detailu. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí výslovně na OLDP, který byl žalobci spolu s ním zasílán, odkazuje, je třeba v něm uvedené údaje považovat za součást odůvodnění napadeného rozhodnutí. Takto pojaté vysvětlení důvodů, proč nebylo vyhověno námitkám žalobce a jak byla stanovena výše starobního důchodu žalobce, považuje soud za plně přezkoumatelné a dostačující. Obtížnější srozumitelnost údajů v samotném OLDP je důsledkem rozsáhlosti vstupních dat a relativní složitosti výpočtu důchodu a nelze se jí vyhnout bez podstatného zvýšení rozsahu odůvodnění a ztráty přehlednosti, k čemuž však s ohledem na povahu uplatněných námitek nebyl důvod.
15. Je sice pravdou, že napadené rozhodnutí zpravidla výslovně neoznačuje listiny, z nichž byly čerpány vstupní údaje pro výpočet důchodu, to však nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost, neboť tyto podklady lze dovodit přímo z rozhodné právní úpravy (§ 37 až § 39 organizačního zákona), žalobce se s nimi mohl seznámit při nahlížení do spisu a v námitkách ani nezpochybňoval jejich správnost či úplnost, takže nebylo důvodu je individuálně popisovat v odůvodnění rozhodnutí. Pokud

žalobce správnost určité skutkové otázky zpochybnil (konkrétně dobu pojištění získanou v kategorii X), napadené rozhodnutí výslovně popsalo, z jakého důkazního prostředku žalovaná vycházela – konkrétně z potvrzení státního podniku DIAMO ze dne 3. 8. 2017. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je tedy nedůvodná.

16. Důvodná není ani námitka žalobce, že měl nárok na snížení důchodového věku na 55 let. Pokud žalobce namítá, že byl o svém nároku ubezpečován svým tehdejším zaměstnavatelem, tato skutečnost mu nemůže založit nárok na dřívější odchod do starobního důchodu, než stanoví zákon. Pokud nově zmiňuje, že byl o této skutečnosti informován i žalovanou (námitky hovořily jen o zaměstnavateli), ničím to nedokládá. Navíc o legitimním očekávání na jeho straně by bylo možné tvrdit jen tehdy, pokud by takové ubezpečení bylo založeno na úplných a správných informacích podaných v daném okamžiku žalované (tj. zejména o rozsahu dob zaměstnání v kategorii X) a pokud by se jednalo o ubezpečení výslovné. Žalovaná má přitom pravdu v tom, že žalobce zjevně nesplňuje podmínky pro snížení důchodového věku na 55 let.
17. Aniž by bylo zapotřebí opakovat přesné a správné citace ustanovení § 21 odst. 1 a § 174 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení v napadeném rozhodnutí, soud ve shodě se žalovanou považuje za zřejmé, že žalobce značnou měrou nesplnil podmínky vyžadované právním předpisem pro snížení věku odchodu do důchodu na 55 let, neboť neodpracoval alespoň 10 roků v uranových dolech na pracovišti v podzemí, a nesplnil ani podmínky pro snížení důchodového věku na 59 let, protože v uranových dolech na pracovišti v podzemí neodpracoval ani 7,5 roku. V kategorii X, jak sám uvádí, odpracoval pouze 5 roků a 297 dnů, tedy dobu, která mu podle právních předpisů žádné zvýhodnění nezakládá. Skutečnost, že nedosažení stanovené doby v rizikovém zaměstnání nezavinil on, nýbrž se tak stalo následkem pracovního úrazu, nepředstavuje skutečnost, s níž by právní předpisy spojovaly možnost poskytnutí nějaké výjimky či zvýhodněného zacházení, a nemůže mu tedy být ku prospěchu. Jak plyne z obsahu správního spisu, jedná se o skutečnost, jež může být zohledněna pouze formou rozhodnutí o odstranění tvrdosti zákona podle § 4 odst. 3 organizačního zákona, což je však zcela nenárokový institut, jehož správnost soudu nepřisluší věcně přezkoumávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ads 35/2008-37, nebo rozsudek ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 11/2018-50).
18. Není ani pravdou, že by žalovaná nezohlednila ve výpočtu důchodu skutečnost, že v minulosti pobíral invalidní důchod a náhradu za ztrátu na výdělku v důsledku pracovního úrazu (rentu). Skutečnost, že v minulosti již pobíral invalidní důchod, byla pro výši jeho starobního důchodu zcela stěžejní. Jak žalovaná v napadeném rozhodnutí vysvětlila, žalobci nebyl starobní důchod v konečném důsledku vyměřen na základě vyměřovacích základů dosažených v době před přiznáním starobního důchodu, protože v případě žalobce nastala situace, na niž pamatuje § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, tj. že výpočtový základ starobního důchodu byl nižší než vyměřovací základ (aktualizovaný koeficientem nárůstu), z něž byl v minulosti vyměřen invalidní důchod.
19. Žalované lze též přisvědčit, že pobíraný invalidní důchod se od 1. 1. 1996 již do vyměřovacího základu nezapočítává. Do 31. 12. 1995 spadal mezi započítávané hrubé výdělky podle § 11 odst. 2 písm. b) a § 11a odst. 2 vyhlášky č. 149/1988 Sb. též částečný invalidní důchod, a to ve výši, v níž byl vyplacen. Za období po 31. 12. 1995 však vyměřovací základ tvoří podle § 16 odst. 3 věty

první zákona o důchodovém pojištění vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistný zákon“). Tento vyměřovací základ pojistný zákon přitom v § 5 odst. 1 odvozuje od základu daně z příjmů fyzických osob, od které jsou však příjmy v podobě dávek důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění (tedy i invalidní důchody) na základě § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, až do stanovené částky (např. v době od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2004 šlo o 144 000 Kč ročně) osvobozeny. Počínaje rokem 1996 tedy žalovaná vyplacený invalidní důchod do vyměřovacích základů nezahrnula zcela oprávněně. Před rokem 1995 pak výpočet ročních vyměřovacích základů zachycení v OLDP příjem z invalidního důchodu zohledňuje.

20. Z OLDP ve srovnání s potvrzením ze dne 27. 3. 2017 je stejně tak patrné, že žalovaná do výpočtu ročních vyměřovacích základů zahrnula v souladu s § 16 odst. 3 větou čtvrtou zákona o důchodovém pojištění i náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní schopnosti náležející žalobci za pracovní úraz, a to od roku 1996 v plné výši. V období do 31. 12. 1995 žalovaná vyplacené náhrady do ročních vyměřovacích základů také zahrnula, avšak jejich výši krátila v poměru odpovídajícím počtu dnů vyloučených dob v tom kterém kalendářním roce, jak to zachycují rukou psané poznámky na potvrzení ze dne 27. 3. 2017. I tento postup je však zcela v souladu se zákonem, neboť je předvídan ustanovením § 3a odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 284/1995 Sb.“). Ani tento žalobní bod tedy není důvodný.

21. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl ve svých žalobních bodech nijak konkrétnější, tj. nezpochybnil konkrétní částku započteného příjmu do ročního vyměřovacího základu či konkrétní časové období, v němž mu podle jeho přesvědčení nebyl určitý příjem započten, či nebyla zohledněna vyloučená doba, soud se detailněji výpočtem přiznaného důchodu nezabýval. Na obecně přednesené žalobní body lze totiž reagovat jen povšechným vypořádáním. I tak je však zřejmé, že žádný z žalobních bodů není důvodný. Proto soud postupoval podle § 78 odst. 7 s. ř. s. a žalobu zamítl.

22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti nevznikly, přičemž ani náhradu jiných nákladů by jí soud nemohl s ohledem na § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. května 2019

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce